

Referat fra møte i driftsplanprosess –

Temaer: Prioritering av lagenes produkter, elg- og hjorteforvaltning.

Bunåva 28.11.17 klokken 19.30

Tilstede: Jon Iver Jordet, Anne Berit Nordvang, Torgeir Svae, Torstein Storhaug, Arve Trøan, Jakob Trøan, Elin Vangstrøen, Trond Magne Aasheim, Jarle Nordskog, Erik Livoll, Espen Karlsen, Ole Oskar Kleven og Linda Merkesdal(sekretær).

Jarle innledet med å lese hovedmålene for planen:

Hovedmål

- Vingelen Utmarkslag og Vingelen Sameie skal være en drivende kraft for en bærekraftig utnyttelse av ressursgrunnlaget i bygda som på en åpen og redelig måte stimulerer og samler medlemmene på tvers av interessemotsetninger.
- Lagene skal søke en høy verdiskapning tuftet på det ressursgrunnlaget lagene disponerer og samtidig bevare det biologiske mangfoldet og ressurspotensialet på lang sikt.
- Lagene skal være ledende i utviklingen av utmarksprodukter og legge til rette for et mangfold av tilbud til beste for grunneiere, rettighetshavere, lokalbefolkningen ellers og allmennheten i vid forstand.
- For å sikre rekruttering til å bruke og utvikle utmarka i Vingelen skal det satses på tiltak for å gjøre produktene attraktive for ungdom og gjøre denne målgruppen kjent i «mørkom».

Prioritering av lagenes produkter:

Under er dagens prioriteringsliste slik den presenteres i gjeldende plan:

1. Rettighetshavere
 2. Innenbygdsboende, der ungdom har førsteprioritet
 3. Hytteeiere og pakkesalg.
 4. Andre
- Innspill og diskusjon rundt prinsipper for prioritering av lagenes produkter: Vanskelig å snu på listen, som den fremstår i dag, men mulig at noen av punktene kan justeres. Prisforskjeller er et godt virkemiddel.
 - Punkt 3 som særlig skiller seg ut som et som skal diskuteres. Hva med utflyttede innenbygdsboende. For studenter kan det settes en alder.
 - Er det mer vi kunne gjort for ungdom. Evt aldersgrense for utflyttet ungdom – i stedet for utflyttet(bostedsadresse). For rypejakt kan dette for eksempel bety at de kan kjøpe innenbygdskort uten overgang til innenbygdspris.
 - Det er også viktig at ungdommen som er her prioriteres.
 - Studenter som har kjøpt leilighet må melde flytting og faller dermed utenfor ordningen.

- Utflyttet vingelsing kan være fint for elgjakta. Må kanskje sette en aldersgrense. Foreløpig gjelder det bare prioritering, ikke pris.
- Den som bor her har veldig godt tilbud for rypejakt. For reinsjakt kom det forslag på diskusjonsmøtet i forrige uke om at det skal jobbes mot et forslag om å sette av 5% av reinskvota til ungdom, dette vil styrke tilbudet til ungdom, men krever et så å si enstemmig årsmøte for den saken.
- Rype og elgjakt er trolig mest attraktivt for utflyttede vingelsinger.
- Skal vi fjerne pakkesalg fra punkt tre? Vi er ikke medlem av reisegarantifondet og kan dermed ikke drive pakkesalg per i dag.
- Skal de stå prioritert over andre for alle lagenes produkter, eller gjelder dette kun på rypejakt. En hytteeier har for eksempel ikke prioritering ved leie av sameiets hytter, eller ved elgjakt.
- Prioritering per produkt slik at det ikke blir slik at denne prioriteringen låses til alle lagenes produkter.
- Skal punkt nummer tre tas ut – og heller skrive litt per produkt. Prioriteringen av rettighetshavere og innenbygdsboende er det enighet om at bør stå som før, men kanskje kan det spesifiseres mer hva som legges i dette for de enkelte produktene.
- For elgjakt kan det differensieres på pris. For eksempel billigere jakt til de under 30.
- Gjestejegerpris: kan gå opp på prisen for de over 30, og lite for de under 30.

Konklusjon og oppsummering etter å ha fått frem synspunktene i salen: Det jobbes videre med å se på prioritering for de ulike produkttypene som lagene har og at den generelle listen som det fremstår i dag lages enda mer generell, slik at den i prinsippet inneholder rettighetshavere, innenbygds og andre og at det henvises til detaljerte beskrivelse av hvordan prioriteringen skjer for de ulike produktene lagene har. I tillegg var det bred enighet fra salen om at ungdom skal prioriteres høyt.

Hjorteforvaltningen

- Hjortejaktkortene – en jeger et kort – der har det vært spørsmål om å se på om dert er mulig å jakte som et lag. Flere navn per hjortekort – se på organiseringen av dette. Det skytes jevnt sett alt for lite hjort.
- At alle må ha ett kort hver, men at alle kan jakte på alle kort og hvis en skyter kan alle fortsette å jakte.
- Anbudsfelt før og etter en dato for eksempel. Kan komme i konflikt med elgjakta. Det gjelder å holde styring på ordningen. Før elgjakta, og etter 20. okt.
- Må legge til rette for at det skytes flest mulig dyr.
- Liten interesse for hjortejakt for flesteparten av elgjegerne.
- Anbud i perioden før elgjakta på noen felt, og kortsalg etter for eksempel 1. nov.
- Si at du for eksempel har tre hjortefelt som du selger på anbud; et for bygdefolk og to for utenbygds, før elgjakta. Vi må være litt forsiktige med bukkejakta, for eksempel en kronhjort per felt. Kanskje begynne med ett felt. Svært å selge jakta flere ganger og forhåpentligvis nå et mål om høyere avskyting.
- Per d.d. er det skutt ca. 15-16 hjorter av vingelsinger denne jaktseasonen.

- Utmarkslaget skal bli med på arbeidet med ny bestandsplan. Tynsetingene vil ha mye hjort og har fredet den i flere år. Utmarkslaget vil ha mindre hjort. Det blir tungvint forvaltning når det fredes på ene siden og jaktes på den andre siden av en grense hjorten ikke ser.
- Mulighet for å redusere pris og utvide jakttider i driftsplanen per i dag. Hjortestammen er lite kartlagt, så det er viktig at beiteskader blir rapportert inn, slik at jaktutvalget får et bilde av problemet. Vanlig med vårtelling på hjort, i bestandsplanen står det at hvert lag er ansvarlige for tellinger.
- Hjort som har vært merket i Meldal og Atna har blitt skutt i Vingelen samme året som den ble merket. Noen dyr er stedegne, og brunstrevir har mye å si for stedegenheten. Spillerommet per nå er stort for å legge begrensninger.
- Forsøke å maksimere økonomisk gevinst på hjort også. Prøve å tjene mer penger på denne også, som for elgjakt.

Konklusjon og oppsummering etter å ha fått frem synspunktene i salen:

Jaktutvalget jobber videre med dette og lager et forslag til endringer som blir sendt ut og diskuteres på et nytt møte med rettighetshaverne.

Elgforvaltning

Salg av jakt og jaktkort – innspill og ideer:

- Det er svært få av jaktlagene som tar høye priser for å ta med gjestejegere, det er stort sett selvkost.
- Kunne kanskje differensiert gjestejegerprisen i forhold til dato – billigere å jakte for eksempel fra okt/nov og utover. For eksempel at det går an å kjøpe seg et elgjakkort å bli med et lag på jakt utover i jaktperioden.
- Det finnes helgekort for gjestejegere, det er ikke så mye brukt per i dag.
- Kunne kanskje solgt unna kort for eksempel i pausen. 9 felt i år, hva skjer hvis tre felt får mindre kort.
- Er det noe vi kan gjøre for å bedre tilgangen for å jakte. For eksempel at etter 20. oktober åpnes alle feltene.
- Vi er i en situasjon hvor elgstammen har økt jevnt og trutt. Og så må vi lufte ideen om å for eksempel å selge elgjakt i jaktpausen, for å sikre høyrer avskyting.
- Hvem er det vi har pause for? Den har strengt tatt ikke noen funksjon per i dag. Men hvis det blir åpnet for salg av jakt i pauseuka, får den en funksjon. Og du kan sette ekstradyrene som kvote. Alternativt fjerne pausen slik at det kan jaktes i hele oktober også.

Generelt om driftsplanprosessen og formuleringer i selve planen:

- Få på plass tydeligere rollefordeling mellom de som er rettighetshavere og de som er jegere, og at de som er begge deler klarer å skille rollen sin.
- Formuleringen «dagens system» punktet under elgjakt i driftsplanen bør kanskje tydeliggjøres. Kan også skrive at dagens ordning med 9 felt- videreføres – slik at denne er fast for den neste 3-års perioden.

- Lurt at jaktutvalget tar med innspillene fra dette møte inn i arbeidet med å lage et forslag til endringer og justeringer som senere presenteres på et åpent rettighetshavermøte.
- Det står spesifisert 40 fellingstillatelser i planen per i dag, dette må tas ut, da tallet vil kunne variere.
- Må avgjøres om ordningen for tildeling og gjennomføring av elgjakt skal tas med som et vedlegg til driftsplanen.
- Et prinsipp som kunne vært beskrevet er at planen har det overordnede bildet, mens jaktutvalget får tillit til praktisk gjennomføring til jaktutvalget.
- Driftsplanen gir overordnede prinsipper. I instruksene for jaktutvalget er et vedlegg som sier hvilke retningslinjer jaktutvalget har, og i tillegg kan elgjaktordningen legges inn som et vedlegg i planene hvis ønskelig med gyldighet de neste fire år. Et år igjen av nåværende ordning, og tre nye år etter det.

Om dagens ordning:

- Inntrykket av dagens modell er at de fleste er fornøyd.
- Alle 9 lag ruller på alle felt. Det er en veldig rettferdig ordning sånn som det er.
- To prinsipper i elgjaktsystemet sånn som det er i dag, 9 felt og trekking av felt.
- Hva skjer etter 3 år – begynner du da i nye grupper, eller fortsetter man i de samme gruppene, det er uklart.
- Tanken når det ble utarbeidet var at man beholder gruppa. Det er også en mulighet å trekke alle i samme gruppe og ni år med rulling over alle feltene.
- Hvis det blir endringer i antallet lag, eller lignende kan det være greit at det trekkes nye grupper hvert tredje år. Da er det rom for fornyinger.
- Innspill om at 1. november er en bedre dato enn 20. oktober for åpningen av feltgrenser. Må bli mindre byråkratisk enn sånn det ble i år.
- Hvis det er 8 lag som søker neste år – bør det inn i ordningen/driftsplanen at overskytende felt skal selges på anbud.
- Åpning av feltgrenser, og dette kan jaktutvalget styre hvis det ikke fungerer. Sett en dato og så er det jaktledernes ansvar å sørge for forskriftsmessig forsvarlig jakt. Og det er en god tradisjon at jaktlag kan jakte sammen.
- Det er viktig at systemet er smidig for rettighetshaveren slik at høyest mulig fellingsprosent oppnås.
- Å få til varsling og å vite hvor de andre er kan ikke være noe stort problem. Det virker som de fleste til enhver tid vet hvor andre lag er, hva de har skutt
- Gå gjennom planen og revidere hva som står hvor og lage en ny plan som utgangspunkt. Og alle rettighetshavere burde lese gjennom planen, vedleggene, vedtekter, handlingsplanene og årshjulet.
- Det skulle vært justert noen grenser i forhold til at det blir mye bilkjøring, for eksempel rundt Langsetra og Lonsjølia. Noen steder skulle grensa fulgt elva i stedet for veien, sånn rent praktisk for gjennomføringen av jakta.
- Sånne justeringer er noe som jaktutvalget vedtar og sånn er det. Ikke ta med mye grunn fra Tolga – ikke bruke sognegrensa, men jaktfeltgrensa. MÅ justeres.

Om kvotefastsettelse og elgregionens arbeid:

- Fellingstillatelser, det er en del grunneiere som mener at ikke all elgen skal felles. Flertallet må være enige om hva vi skal jobbe for i forhold til dette. Vingelen har vært en av de viktigste forkjemperne for å ha høye kvoter og sørge for å ha en bestand som tar hensyn til beitegrunnlaget. Jaktutvalget jobber for dette.
- Kommunen og elgregionen har ansvaret for at kvote samsvarer med bestandstall.
- Må legge til rette for at de ivrige jegerne kan få jakte sent på høsten for å nå en høyest mulig fellingsprosent. For eksempel ved å si fra seg dyra, slik at andre kan jakte på dem. Det er for ekstradyra som ikke blir skutt – de som blir utdelt med en gang er det større sjanse for at felles. Ekstradyr blir sjeldent felt. Kunne heller delt ut alt til å begynne med og så kunne det vært mulig og sagt ifra seg dyr hvis man ser at man ikke klarer å skyte kvoten.
- Det er stor sannsynlighet for at kvoten går opp fremover. Men oppsummert er det viktigst at alle dyr blir fordelt så tidlig så mulig.
- Tidligere var det snakk om overbeskatning av enkelte terreng hvis det ble mye jakt i ett område.
- Kvotene er fleksible, over år og kan justeres etter behov i perioden de er satt for.
- Elgregionen er forumet for prinsippet for beiteskader og strategi for forvaltningen på regionalt plan og tatt dette i et åpent møte. Kvotene vil økes fremover, bestanden er på tur opp. Det er per nå forbudt å fore i dag, dette kan få konsekvenser for beitetrykket i enkelte områder. Det hadde vært ideelt å holde bestanden på det nivået den har vært de siste årene. Ved å gå inn på settogskutt.no kan man se at det er en jevnt stigende kurve.
- Nytt møte når det kommer forslag fra elgregionen, og når jaktutvalget har forslag til videre ordning.

Konklusjon og oppsummering etter å ha fått frem synspunktene i salen:

Jaktutvalget lager et forslag ut i fra de innspill som har kommet frem, for den nye tre-års perioden for elgjakt. Dette forslaget presenteres på et nytt åpent rettighetshavermøte senere. Viktig at jaktutvalget skiller mellom hva som er grunneierens rolle og hva som er jaktleders rolle. Det er lettere for alle at rollene er adskilt. Jaktutvalget skal legge til rette for å få til høyest mulig avskyting.

Eventuelt:

Arealberegning:

Skjemaet som sendes ut som, alle skal levere inn hvis de har endringer. Hvert år kommer det noen telefoner fra rettighetshavere som ikke skjønner hva det utsendte skjemaet gjelder. Det er vanskelig å lese, mye «stammespråk», kunne det vært et åpent register?

Presisere i arket, øverst, har du ingen endringer, kast arket. Kanskje ta noen stikkprøver, det er en del av styrets oppgave å undersøke at alt stemmer.

Jordskiftesak:

Det blir trolig en jordskiftesak i Nordre Løndalen. Utmarkslaget er en part, Sameiet er en part. Vi burde dele skogen der og gjøre det opp så alt er i orden. Styret i VU er en part i saken og bør møte. Og når grenseoppgangen er gjort må andeler i lagene regnes på nytt. Lurt å gjøre dette nå! Det skal være et rettsforberedende møte i desember, her bør utmarkslaget delta. Bruke jordskiftet til å få fordelt skogen som gjenstår slik at alt er opp og avgjort. Noen få kjenner denne saken veldig godt, i skogbrevet står det at gardan østate delte skogen nordover, men nord på tørrdokken, der mente dem at det var ubetydelig bjørkekratt så det ble ikke fordelt. Så kom Storøy-saken og fikk delt opp nye grenser, så ble det litt betent og dermed har det ligget i ro siden den gang. Det er fem garder i røen som skulle ha fortsatt med denne fordelingen og det er opplagt at det er de som er partene i denne saken og som skal dele dette arealet, men utmarkslaget må også delta.